

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Lelkészeknek, tanítóknak, ki-
sebb fizetési hivatalnokoknak
és tanulóknak negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 12 kr.

KORUNK

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTER JESZTŐ KATHOLIKUS HETILAP
MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
BUDAPEST,
VIII., Mária-utca 30,
hova a lap szellemi részét il-
lető levelek, valamint az elő-
fizetési pénzek küldendők
Kéziratok nem küldetnek vissza

Felelős szerkesztő: Kador Sándor.

Van-e oka a katolikusoknak a val- lásuk érdekeit támogatni?

Nagyon sokszor kell hallanuk még katolikusoknak kereszteltek szájáról is, hogy mire való a kath. mozgalom, nincs azoknak bajuk, nem bántja őket senki, csak tán kulturharcot nem akarunk előidézni?!

Hát bizony azok, kik csak akkor akarják a tüzet oltani, midőn a ház bensőjében dühöng már a tűz és a midőn a kéményből már erősen lángol, nyugodt egykedvűséggel összetett kézzel tudnak meglenni, hasztalan ama vészről írni, mely a katholicismust hazájában fenyegeti.

A hova tekintünk, katolikus ellenes dolgok botránkoztatják meg a kellő érzékkel bírók szemét.

Nincs könyv, alig van hírlap, színmű, társalgás, melyben a katolikus ellenes elvek éles fullánkját ne konstatálhatnók.

Persze, hogy nagyon nehéz feladat vallás védelem érdekében szót emelni, midőn még hívőket sem igen találunk.

A hitnélküliség, mely e század főbüne és egyszersmind elhomályosítója, minden csillogó billogó tudomány terén elért sikerünknek, súlyosan rója reánk átkos következményeit.

Vallás és hit a mai társadalmi fel-fogás szerint üres fixio, mely rég lejárt idejét és a mult század korhadrt romjaként tekintetik.

Akarattal, szánt szándékkal vallástalanok ma az emberek, nem akarnak felőle semmit sem tudni, kételyüket éppen sincs szándékukban eloszlatni, pedig szent Ágoston is azt mondja: „A ki hinni akar, annak számára ezer védokon van; aki nem akar, annak egy sincs“.

A hit éppen annyira függ az akarrattól, mint az észttől, s általában nem is gondolható szabadság nélkül.

A ki eltökélte magában, hogy folyton és mindvégig kételkedni akar, annak részére hasztalan bármily bizonyítvány.

Az akarat hiány tehát a legfőbb baj. Nem akarjuk, hogy szent vallásunk áldásos tanai, egyedül boldogságot és megelégedést nyújtó malasztja hozzánk jusson, minket éltsessen.

Nem akarjuk látni a vészt, mely a katholicismust fenyegeti, mely hívőink legfőbb vagyónát, vallását és

ebből kifolyó minden áldását megintgatni szándékozik.

Nem rút alakoskodás, sem nyereszésvágy mondatolja tollunkba e szomorú tényeket; a mindennapi élet és tapasztalat tanít reá minket, hogy azok ellenében, kik aggodalmainkat gúnyos mosolylyal fogadják, vagy tulzóknak tartják, vagy éppen mint legtöbb esetben figyelemre sem méltatják, határozottan kijelentjük, hogy igen is van jogosultsága a katolikus védelemnek, sőt kötelességünk is a leghatározottabban fegyverbe állani és az ellenünk most csak kisebb seb-zéseket elhárítani, nehogy az ellenség vérszemét kapva erőszakos támadásai által nagyobb sebet ütessen rajtunk.

A történelem, melynek lapjai örök tanuságként nyujtanak bizonyítékot állításunk valósága mellett, sem elégségesek; ugylátszik katastropha nélkül nem térünk öntudatra, kevély önbizalmunk tulságosan elmértté tett bennünket!

A tenger a partok mellett, fényes tükörnek látszik, pedig a mélységben már forrongás állott be, fel fel hallik a moraj.

Katolikus öntudatra kell térnünk. Ismernünk kell, mit tesz katolikusnak lenni, ne csak elméletileg, hanem gyakorlatilag is katolikusnak lennünk; ismernünk kell vallásunk parancsait, aszerint kell élnünk és az katolikus öntudat élethez jut.

Mi katolikusok azonban ha mindenre, de saját vallásunk kellő ismeretére sem törekszünk. A mi vallásunk törvényeiből tetszik, kényelmünk és léha lelkiismeretünkkel könnyen megfér, életmodunkon nem ejt esorbát, azt elfogadjuk, mindazt azonban mi legesekélyebb áldozatot igényelne, egyszerűen szükségtelennek állítjuk, sőt annyira megyünk, hogy önmagunkat is elámitjuk, és hiszük, hogy igaz uton haladunk.

Pedig tudnunk kell, hogy a katolikus hitnek egy cikke sem fogadható el magányosan, a többiektől elkülönítve, anélkül, hogy meg ne szünnék ker. kath. hitcikk lenni. Az ember lelkében ugyanis egészen kell lenni a ker. hitnek, különben egészen hiányzik az. Hitbeli különbség két vagy több igaz katolikus közt nem lehet; hol hitkülömbőség van, a kato-

likus hit egyik vagy másik tételében, ott egyáltalán hiányzik a tulajdonképeni hit.

A földhöz ragadt realismus viadala ez az idealismussal — eme teljesen irányt és célzt tévesztett korszak.

Mindkettő ellentétes irány, melyek közül kizárólag egyik sem fogja boldogítani az emberiséget. Sokat irtak e két irányról bölesek és nem bölesek; mindkét irány külön és a kettő együtt meganyi böleselmi rendszer felirata, melyeknek eredete egyidős a legrégebb bölesészeti iskolák keletkezésével.

Hasztalan minden bölesészkedés, a nép összes műveltsége és polgári-sodása vallása helyzetétől függ.

Mindaddig mig e tételt el nem ismerjük és nem követjük, hasztalan minden törekvés.

Ez legyen amaz irány, mely a legujabb világkor valódi feladatát s történeti küldetését betöltse, a melynek igyekezzék a jelen és jövő nemzedék annál teljesebben megfelelni, minél inkább sikerül feladatát minden oldalról felfogni, az érvényre jutó elveket és érdekeket egymással szerencsés összhangzatba és kapcsolatba hozni s a kor műveltsége, fejlődési folyamának minden nagy és jogos elemét teljesen kifejteni, és csak akkor valósíthatja meg azoknak helyes arányát, egyensúlyát és viszonyát.

KADOR SÁNDOR.

Öngyilkosság.

Társadalmi betegséggé fajult nálunk is már az öngyilkosság. Az Isten képére alkotott ember, a »homo sapiens« nem szellemi, hanem azon tehetségében látszik fensőségét manap keresni, hogy meg tudja önmagát ölni, holott az állatvilágban ilyesre példa nincsen.

Figyelemmel vizsgálva azonban e bajt, úgy találjuk, hogy napjainkban az öngyilkosságoknak legnagyobb része nem az anyagi nyomor, hanem a vallástalanság és erkölcsi züllöttség rovására esik és ez súlyosbitja e kórjelenséget; mert ha csak anyagi nyomort kellene enyhíteni, ez aránylag sokkal könnyebben lenne eszközölhető, — mintsem hogy egészségesebb érzelmeket kell az emberi kebelbe oltani, melyek hivatják a bűnök e legnagyobbját meggátolni.

A nyomort diadallal küzdheti le a könyör és jótékonyosság, — de a lélek megzavart összhangjából eredő s az elérhetetlen után, kapkodó vágyak e szomorító következménye ellen, gyökeresebb gyógymód igényeltetik.

Tudjuk, hogy sokan irtak már az öngyilkosságról, — kutatva, fejtegetve s kárhóztatva e förtelmes erkölcsi kinövést. Fájdalom, eddig eredménytelenül.

Nem nagyon rég volt még az, hogy az öngyilkossági kísérlet súlyos büntetést vont a vétkesre, sőt volt idő, midőn az öngyilkos tetemét átok kísérte a föld ölébe s volt idő, midőn az ily szerencsétlen tudhatta, hogy holt testét csak a hóhér fogja érinteni, mi által nemcsak az ilykép elhunyt, hanem ennek ártatlan családja is szenvedett.

Hasztalanul küzdött a társadalom a szigor ez eszközeivel; itt is csak egy irányban mutatkozik a javítás szüksége, még pedig erkölcsi irányban, melynek főtényezője: a vallásos, helyes és célszerű nevelés.

Azonnali sikert ez eszköz nem fog ugyan nyújtani, de az eredmény biztos.

Ha gyermekeink már nevelésük folyamán az Isten akaratában való megnyugvást és azon tulajdonságokat nyerik meg, melyek későbbi helyzeteik gyakorlati felismerésére képessé teszi; ha az ifju sarjadékot, a napjainkban divó léhaság helyett jellemileg erősítjük: úgy a társadalomnak sok tagja fog megtartatni az életnek s önmagának.

Mindenképp tehát a nevelés, az iskola van hivatva a bajon segíteni.

Vajha ezt a tanítók s különösen a tanítónők megértenék, — kiknek kezeibe a következő nemzedék anyái sorsa van letéve!

De ne feledkezzünk meg azokról sem, kiket a nyomor üz a kétségbeesés s öngyilkosság örvényébe, megemlékezve felejtetlen Eötvösünk szavára:

»Sok szív megrepedt már a későn jött segély miatt.«

Elutasíthatlan kötelességet teljesít társadalmunk, ha a jótékonyosság és humanizmus eszközeivel segélyre siet. Ily eljárásnak meglesz bizonyára jutalma, mert a köztünk már-már mániává lett öngyilkosságok mindinkább kevesbülendnek s lesznek, sajnós kivételül.

SZEPESY FERENCZ.

Az érzékek.

— IRTA SZABÓ FERENCZ. —

A külvilágból nyert benyomások lényegét tagadhatlan a hatás és annak fölfogása határozzák meg.

Ezen érzéki behatások és benyomások kellő fölfoghatása egy bizonyos sorrendet igényel. Tömegesen vagy csoportosan érkező benyomások a fölfogást igen megnehezítik; sőt az is megtörténhetik, hogy oly körülmények között, midőn valamely körülmény vagy élénkebb lelki tevékenység egész valónkát mintegy elfoglalja, egyéb benyomások iránt érzéketlenek maradunk. Pl. a csata tűzében küzdő vitéz, gyakran nem veszi észre a rajta ejtett sebeket; mely gondolatokba merülve vagy szórakozottság mellett néha saját nevünkre sem hallgatunk. Hogy mennyire fokozódhatik ez a lelki állapot bizonyos esetekben, érdekes leendő, Ruetted idevágó elbeszélése. »Orvosi pályám kezdetén, ugymond, — egy betegemen igen fájdalmas műtétet vittem véghez, mely valamint a beteg állapota, úgy másrésztől saját orvosi nevem megállapítása is kettős érdekül szolgált arra, hogy a műtét szerencsésen eszközöltessék. A műtét bevégeztével úgy tünt föl előttem, mintha a beteg csak most kezdene jajveszékelné; a mint őt megnyugtani igyekeztem s abbéli csodálkozásomat fejeztem ki, hogy csak most, a műtét bevégezte után jajveszékelt, azt nyertem válaszul, hogy a műtét közben még sokkal hangosabban jajgatott, hogy a mostani jajveszékélés csak gyenge utóhangjai azoknak, melyeket a műtét közben hallatott. — A jajhangok — teszi hozzá tovább — a műtét alatt is eljutottak füleimbe s itt kétségtelenül elő is idézték azon rázkodtatásokat, melyek a halláshoz szükségesek, de ezek rám nézve nem léteztek, mert a lélek nem fogta fel s nem ala-

kitotta át azokat öntudatos érzéssé. A szemnél pl. az idegreczén támadt kép nyomán, magáról a tárgyról veszünk ugyan tudomást; de már együttes behatások egészen elütő érzést támasztanak bennünk. A hasábi szinek együttesen a fehér érzetét keltik; összhangzatos zöngék majdnem egy hangba olvadnak össze; jölehet avatottabb fülek az egyes összetevő hangokat tisztán kiismerik. Mindezekből láthatjuk, hogy a külvilág tárgyai és jelenségeiről szerzet fogalmaink lehetnek helyesek, ámde helytelenek, azaz tévesek is.

Igy ha valamely mozgás azon irányvonalban történik, mely szemünket a mozgó tárggyal összeköti, az irány megítélése körül — főleg nagyobb távoloknál — jelentékeny tévedések támadhatnak.

Ily esetben a tárgy közeledtét vagy távoztát főleg a látszóg növekvése vagy kisebbedése után ítélhetjük meg; hangzó testeknél a hang emelkedése vagy alábbszállása, fénylőknél a színváltozások engednek következtetnünk a mozgás irányára. — Gözkocsin vagy hajón utazván, gyakran a legmeglepőbb csalódásoknak lehetünk kitéve: szelet vélünk érezni azon világtáj felől merre minmagunk haladunk, a tárgyakat, melyek mellett utunk elvezet, ellentétes irányban mozogni gondoljuk, pl. a fákat, házakat stb.

Legföltünőbbé válik azon csalódás, midőn vonatunk valamely pályaudvarba robbogva egyszerre megállapodik, és mellette egy másik induló félben levő vonat elhalad; az általa előidézett robaj és rázkódítás még inkább erősítenek azon hiszemünkben, hogy valóban mi haladunk tovább. A szokatlan sugártörés szülte légképek vagy délibábok nem egyszer ejtik zavarba meg azokat is, kik felülök helyes tájékozottsággal bírnak.

Egyike a legközönségesebb csalódásoknak az, mely szerint egy beosztott vonalat, mindenkor hosszabbnak látjuk a be nem osztottnál, vagy hogy a fekete, azaz sötét színű tárgy mindig kisebb terimjének látszik, mint a világos. Innét, a kövérek igen szeretnek sötét vagy fekete színű ruhában járni.

Az itt felhozottak után nem szabad felednünk azon körülményt sem, hogy érzékek mindegyike különleges képességgel van ellátva a neki megfelelő hatások fölfogására s akként alkotva, hogy habár a végszervektől befelé nyomuló idegeken fajbéli különlegéseket észre venni nem lehet, mégis mind-

A „KORUNK TÁRCZÁJA“.

Szalonzaink és a társadalom.

A ragyogó teremek simaságát felveszi minden: Sima ruhák, léptek, sima modor — sima nyelv. Ott a betyár »kőnyelmű« és »lovag« ottan a gyilkos »Rossz kezelő« aki csal s »téved« az, aki hazud. A kicsapongásnak neve »vigság«, »Stückchen« a botrány;

Titkolt bűne miatt aki zavart: »szomorog« »Füldözök« s »utazik«, ki a törvény karja elől fut. És »műlvezet« az állati kéj neve ott. Aki kiélte magát, a »tapasztalat« illeti ott meg. S »a foltot lemosá« aki megölte magát. »Jótékony« kí mulat napokig »céljára a jónak« Tékozló: »elegáns« s »megtakarít« a fukar. A haragos »bir önértzetel« Makacs »állhatatosság«. Szemtelen ott »bátor« s aki potyáz »hizeleg«. S miglen a bűnméltelyt szép szókkal imigy betakarják,

Bezzeg az árva erény sorsa nagyon szomorú. Mert aki őszintén s igazat szól »durva« az ottan A ki szerény »bárgyú«, és »hülye« bünt aki bán. És aki restelvéni, megszólani másokat, elmegy, Az »Karthausba való, ostoba, régi barát« És aki nem kerget szélcsapként éjnapon »sszonyt,

»Embereket gyűlöl« s »hint a fejére hamut« »Gyáva« az elnéző s aki buzdít jóra »papol« csak S aki a törvényt még tartja, »ügyetlen« az ott. Nem felfordultság-e ez? a bajok itt gyökereznek. Ezt gyógyítsátok s mentve a társadalom.

MOSONYI LAJOS.

Egy nagy ember.

Irtá: Hunkár Géza.

Nem országok kormányának gyeplőit igazgató, nem hir- és dicsoronával övezett nagy ember az, a kiről szölok. Igénytelen, szerény, félrevonult ember volt teljes életében. Ismeretlen, senkinek fel nem tűnő, nyugalmas, csendes ember. Munkálkodása szűk mederbe volt szorítva, de nem is bántotta őt soha a nagyzás férgé! megelégedett sorsával s ha néha-néha mosolygott is reá a szerencse istenasszonya, meg nem ittasult tőle s ép azért nem verte le őt, ha elmaradtak a jó napok. Megtette kötelességét ott, a hol kellett, s ha tehette, tett többet is; de ha nem volt ereje, hogy kötelességén felül is áldozhasson, abban is megnyugodott. Áldozott emberbaráti czélokra, de ha a szükmarku sors nem engedte, hogy kövesse szive sugallatát, nem zavarta békéjét. De a nagy-

hangu, kürtölt jótékonyágot nem szerette, — a nyilvános adakozók között legföllebb N. N. czim alatt volt olvasható. Nevét csakis azon kevesek hallották, a kik ismerték őt. És mégis nagy ember volt. De hát mi tette őt nagygyá?

A szeretet, a türelem, az önfeláldozás, a megnyugvás. — De főleg az előbbi kettő: az önfeláldozó szeretet. Nem volt ő nagy ember a szó közönségesen, de gyakran helytelenül vett értelmében, de nagy volt ő a szó nemesebb, valódi, benső alapra fektetett értelmében. Mert nagy ember az, ki egész életét egy szent eszmének tudja áldozni. — Szeretett úgy, mint igen kevesen; szeretett önfeláldozóan, mindent adva szereteteiért s nem kívánva érte semmit. Csak a ki látta szorgoskodását szerettei körül, csak a ki olvasott ilyenkor szemében, csak annak lehetett arról némi fogalma, hogy mily nagy szeretett honolt abban a félrevonult szívben. A maga bajával sohasem gondolt, azt figyelembe sem vette, kivéve, ha az szereteteinek bánatot okozott. Ilyenkor is csak azért aggódott, hogy azoknak, kiket ő annyira szeret, valami fáj. De ha valami öröm érte őt, első dolga volt azzal szereteteit megörvendeztetni. Egyébiránt rá nézve csak az volt öröm, a mivel övének örömet szerz-

egyik a rágyakorolt hatásokat a neki megfelelő érzés alakjában igyekszik az öntudatnak bemutatni. Helmholtz egyéb iránt kimutatja, hogy a két szemből egyidejűleg két egybe nem olvadt érzés jön az öntudathoz, melyeknek egyetlen képpé való egyesítése az öntudat műve.

Ez kétségtelenül úgy történhetik, hogy az egyik érzék felvett benyomásai a képzeterezen a másik érzékre élénk benyomásokat gyakorolhatnak. Gyakran egyetlen hang, megszólítás, elégséges bizonyos arcvonások, alak, ruházat, szóval ama összes benyomászk visszaidézésére, melyeket valamely egyén látása reánk gyakorolt.

Tudva van, hogy midőn «Kuhreigen» nevű svajczi nemzeti dalt Parisban nyilvánosan játszották; a svajczi gárdában a honvágyat annyira felébreszték, hogy mindnyájan hazaszöktek. — Egy téli tájkép láttára idegeinket a hideg érzete fogja el. Vagy ha bizonyos itt ki nem mondható állatkákról beszélnek, rögtön valami sajátos viselkedést érzünk. S így lehetne számtalan hasonló példát még felemlíteni.

(Folyt. következik)

Egy petit crevé élete.

(Képa párisi életből.)

Irta: P u r t I v á n.

Mint minden nyelvnek, úgy a francziának is meg vannak a maga lefordíthatatlan, semmiféle más nyelvre át nem tehető műkifejezései, — s ezek közé tartozik a petit crevé, a mely szó szerinti jelentésében ellentétét képezi a gros crevéknek, eme poczakok, jó képű, phlegmaticus uraknak. Mi anélkül, hogy sokat törnénk fejünkkel azon, vajjon jó van-e e név választva vagy sem, — megmaradunk mellette, minthogy a magyarban egy rokon kifejezés sem meríti ki tökéletesen a petit crevé fogalom körét. A mi „piperkőcziünk“ vagy „arszlánunk“ sokkal ártatlanabb jelenség, a „világfi“ elnevezés még kevésbbé illik reá, mint az előbbie. „Semmittevő“, „naplopó“, „semmirevaló“ mind rokon fogalmak, anélkül, hogy a petit crevé-t minden ízéig, — porozikájáig visszaadnák.

A szíves olvasó ezen erkölcsi torzokép miben létével leggyorsabban és legbizto-

hetett; a többi iránt közönyös volt. Reá nézve a világ csak annyiban létezett, a mennyiben azon kis kört, az ő világát érintette. Nem őt magát, nem az ő személyét, hanem övéit. Nyugodt, vidám arcát, tiszta derült homlokát csak akkor borította felleg, ha övéinek valamelyikét baj érte. Ez a gond felhője, a bánat, a részvét, a fájdalom fellege volt. De a harag, a boszankodás sohasem árnyékolta be azt a másokért élő szívet.

Minden és semmi — ez a nagy világ elve. Semmit, lehetőleg semmit sem adni, semmit sem áldozni és mindent elnyerni, mindent megkapni, mindent magáéva tenni. Az ő elve is ez volt: minden és semmi. Csakhogy megfordítva. Ő mindent áldozott szereteteiért és soha semmit sem várt érte. Mindent áldozott, érettök faradott, küzdött az egész életen át, érettük lemondott minden egyébről; ha egyik közülök beteg volt, lehetett látni arcán, hogy örömet váltaná őt ki saját egészsége kárán a súlyos bajból. Egész élete a szó legszorosabb értelmében családjáé, szereteteié volt. Az ő boldogsága abban állott, ha övéinek ajkaira mosolyt csaltatott, ha láthatta arcaikon a megelégedés nyugodtságát, ha valami örömet szerzhettek azoknak, kik reá nézve a világot képviselték.

sabban akkor fog tisztába jönni, ha mi minden elméletet mellőzve, merész kezekkel magába a valóságba, a köznap életbe nyulunk. Vegyünk tehát szemügyre egy petit crevét napi teendői mellett.

Délelőtti tíz óra van . . . Biborszínű damaszt függönyök mögött, puha párnákon Gaston, a kis isten aluszsa olympusi mámorát . . . Az ablakok és saluk lég és világosság mentesen zárva, s csak a szoba közepén az ezüst lánczokon függő éjjeli lámpa vet némi rózsás pislá fényt a körülötte levő tárgyakra . . . A terem költői esendjét, melyet eddigél csak az értékes álló óra egyhangú ketyegése zavart — ott a szép fekete márvány kandallón — most prózai ásitás szakítja félbe . . . Gaston veti magát ágyában, mindenkor növekedő kedvetlenséggel, háromszor — négyszer ide-oda, még nem végül nagy nehezen rászánja magát — s a esöngetyű zsinór után nyúl.

Az ajtón Ferencz, a komornyik, lép be. „Hány óra van?“ — kérdi Gaston, még mindig az ágymennyezet sötét redői mögül.

A szolga jelenti a pontos időt és siet, hogy Gaston intésére, meghatározott mennyiségű átszűrt napfényt boesásson a terembe. Eloltja az éjjeli lámpát s kérdéseket tesz uránál a mai toilletet illetőleg. Gaston paranesai az időjárás minőségétől függenek. Ha tiszta felhőtlen az ég, emberünk tetőtől-talpig másképen fog kinézni, mint ha borús, kellemetlen vagy esős idő járja. Mert, mellesleg mondvá, Gaston igen nagy kedvelője a genialis tarkaságnak. Így például a sárgás barna kabát, fekete-fehér sávós mellény nyel és hússzínű nadrággal, a mihez még aztán a nyakkendő, keztű és kalap izléses megválasztása járult, legkedvesebb öltözékét képezi. Ferencz, a hűséges komornyik, ki izlés tekintetében nem áll ura háta mögött, jó tanácsokkal szolgál, és így nincs mit esodálnunk, ha egy óra lefolyása alatt fényes eredményt értek el.

Most Gaston a borotválkozáshoz fog. Ezt önmaga szokta végezni, először is, mert a borbély kezeitől irtózik; másodsor, mert a szépülés ezen eselekvénye bizonyos aesthetikai élvezettel jár. A borotválkozást az areznak három, négyféle kenőccsel való bekenése s végül a rizsporrval való meghintés követi. Ha már ezen operatiónk is be-

Kevesen ismerték őt és még kevesebben voltak, a kik kiismerték. Nem volt sok ismerőse, mert nem törte magát senkinek az ismerettsége után. Meg volt neki az ő boldogsága; otthon a szerett családban, ott volt az ő örömeinek tanyája, — többre nem vágyódott. Ismerettséget csak azokkal kötött, a kiknek viszonyából övéire nem háromolhatott bánat. Mert ekkor is csak az foglalta őt el, hogy nem lesz-e, nem lehet-e ez vagy amaz ismeretség szereteteinek ártalmára; nem fog-e ez nekik gondot, büt okozni, nem hoz-e reájuk fájdalmat vagy aggályt? Ha valaki meglátogatta őt, elsőbben is övéi jutottak eszébe. Nem kellemetlen-e nekik ez a látogatás? nem szomorítja-e el ez őket, nem zavarja-e őket, nincs-e terhükre? Ezért aztán kevés volt az ismerőse. De még kevesebb volt a ki ismerte. Többször csak azokkal érintkezett, a kiktől tudta, hogy szereteteire nézve kellemes érintkezésük, hogy ez nekik örömet szerez, őket vidámitja, nekik jókedvű órákra nyújt alkalmat. Az ilyeneknek ismeretségét iparkodott fenntartani. Nem miattuk, önmagáért megkevesebbé, hanem ismét csak szereteteiért.

Szóval ő egészen szív, egészen szeretet volt. És még viszonszeretetet sem várt. Ő meg tett volna érettük szívesen mindent, ép

vannak fejezve, akkor Ferencz áll elő, hogy urát megfésülje. Úgyes kezei csodálatosan értenek ahhoz, hogy mint lehet Gaston ritka hajzatát művészileg elrendezni, és úgy felborzolni, hogy a természetes kopaszság kevésbbé legyen látható. Ő gondóriti fel azon esábos fürtöket, melyeket Fífine kisasszony oly igen szeret „költői“eknek mondani. A balzsamillatok özöne pedig, melyektől a fölcent kobak illatozik, valóban édes emlékezőseket ébreszt bennünk Schira rózsacerdeire, s a nizzai ibolyamezőkre.

Míg Gaston felöltözik, Ferencz tétlen jár ki és be. Háromnegyed tizenegy körül nehéz ezüst tálcán egy billettet hoz urának, mely a következőképen szól:

„Kedves Kutyuskám!

Valami fölséges estét töltöttünk tegnap madame Sénardot nál! Kár, hogy az én kis kutyuskám nem volt ott! A palaczkok durrogtak, mint az ágyúk, s elgondolható, hogy a te Lolottid nem igen maradt hátra az ivásban! Legkevesebb három flaskót ürittettem ki! . . . Ugy-e mokány ivó vagyok? Na de hisz aztán az egész éjjel tántorogtam is ám, szívem pedig dobogott: bum, bum, bum — egészen úgy mint valami bomba. — Oh, kedves kutyuskám, most meg úgy megehetném a jó frís heringsalátát, igazán megkivántam! Fífine és a jó Alfréd $\frac{1}{2}$ 1-kor nálam lesznek. Ha te oly jó kis füeska lennél, és küldenél számunkra néhány pástétomot, egy kis hordó caviárt, meg Sillery-t egy kosárral — és magad is eljőnnél! Ugye jó lesz szivecském? Lolotti.“

Gaston ez édeskés sorokat közömbös, kiélt vonásainak kimondhatlan otromba kifejezést kölcsönző mosolylyal olvassa végig, s angolhoz illő hidegvérűséggel köti föl lángvörös nyakkendőjét.

Tíz perez mulva más levelet nyujt át neki a komornyik, mely így hangzik:

„Drága Rokon!

Mégegyszer bátorkodom önhöz, mint legközelebb való élő rokonomhoz fordulni, hogy ne hagyjon elveszni a nyomorban. Minek mondjam, hisz ön jól tudja, hogy nem saját hibám miatt jutottam e kétségbejött helyzetbe. Már háromszor fordultam kedves

ugy, mintha érezte volna a viszonszeretted édes melegét. Egészen ennek az eszmének élt. Nem joggal neveztem őt nagynak? Ismétlem, nagy ember az, ki egész életét egy szent eszmének tudja áldozni. De ő megkapta jutalmát. Az egyetlen, a mi e földön reá nézve jutalom lehet: övéinek folytonos gyengéd szeretete vette őt körül. És ez nem is lehetett másként. Ő tullanegoló szeretetével nevelte magának a szeretet. És ez egy újabb ok, hogy őt nagynak tartjuk.

Ismeretlen nagyság volt ő, de nem azon értelemben, a mint némely pöffeszkedő magát annak tartja, hanem igénytelenségében ő valóban nagy volt. Nagy a szó nemesebb értelmében, milyenek kevesen találhatók.

A teljes irányban működő, önfeláldozó szeretet nagygyá teszi az embert, s az ilyen ép úgy megérdemli e dísznevet, mint azok, kik a nyilvánosság magas polczain tündökölve világra szóló tettek által vívták ki azt maguknak.

Benső erények teszik az embert nagygyá, nem a külső ragyogás!

atyjához, ki szintugy elutasított, mint ön. Ném ereje napról napra fogy, én pedig még mindig szembajban szenvedek s alig keres hetek valamit, legtöbbször pedig épen semmit. Holnap kell a házbért fizetnem. Egy sous sincs a zsebemben. Házigazdám kizárással fenyeget. Kölcsonözön kérem két száz francot és avval meg lennék mentve. Szerencsétlen rokona

Prédier Henrik.

Gaston ezen levelet heringkedvelő barátjának biletje mellé dobja s öntelten bigygyeszi föl orrcsüptetőjét.

„Ferencz! kiált gyöngé, rekedt hangon:

„Parancsol uram?”

„Itt van husz arany. Jean menjen Chevethez és küldjön egy kis hordó kaviárt, négy tengeri rákot, egy libamáj pástétomot és tizenöt üveg Silleryt Lolotti kisasszonyhoz. De rögtön!”

Ferencz elrohan . . . ő pedig mialatt vörös keztyűt begombolja, illetéknépen beszélget magában:

„Oktondi fickó vagy, kedves rokon! Azt gondolod, hogy pénzemem jobbra sem fordíthatom, mint házbéred kifizetésre? Várhatsz Henrik!”

S valamelyik operából egy melodiát füttyörészve, lépeget le a széles, szőnyeggel fődött lépcsőn.

Tekintsük egy kissé közelebről Gaston külső megjelenését. Most ért épen a kapu alá, s így a legjobb alkalom a megfigyelésre.

Alacsony, gondosan kefélt cylinder födi a kicsiny, semmit mondó fejet. Abrázatja fakó és szellemtelen. Kicsinyke bajuszának hegyesre sodort vége épen 55 foknyi szög alatt hajlik az ég felé, s csak néhány szál barkó dörzsölődik szüntelen az arasznyi magas fölálló inggallérhoz. Hosszú ujjai között kötöttü vastagságú sétapálcát forgat ide-oda. — A középnapyságú alakú, az arrogans tartás daczára, észrevehető valami törődöttség, hajlotság. Ügyefogyott inai ugy tűnnek föl, mintha minden pillanatban bebicsaklani akarnának. Az egész emberen a fonnyadtság és kiaszottság látható. Gaston 25 éves, de úgy néz ki, mintha már a 40-et háta mögött hagyta volna . . .

Néhány perczig a kapu alatt áll, mint-egy töprenkedve, hogy merre vegye útját. Végre lassan a boulevard felé ballag, itt egy gazdag kirakat előtt bémésködve, ott egy tovarobogó fogatra tekintve, s ismét amott egy ismeröst üdvözölve. Végül előveszi óráját, s meglepedést jelentő fejbólintással egy mellékutczába kanyarodik be.

Lolotti kisasszony elegáns lakást tart a Notre Dame de Lorette utcában. „Kis kutyuskáját” bájos mosolylyal fogadja, s Gaston lovagias bókkal csókolja meg puha fehér kezecskéit. A csipkével szegett pongyola gyönyörűen áll rajta, a pirosító pedig oly ügyesen van alkalmazva, hogy arcán a 33 vih. ros év nyomait csak igen gyakorlott szem veheti észre.

A jó Alfréd a kereveten ül, mellette egy pompás selyemfauteuilben Fífine kisasszony; — a sillery-s kosár, és a csemegék már megérkeztek rendeltetési helyökre. Titi a hosszú szőrü öleb haragos ugatással futkos ide-oda a gazdagon butorzott teremben . . . Gaston nem türheti a bolond kis állatot! . . .

„Hallgatsz már, Titi!” kiált rá Lolotti éles sipító hangon . . . „Valóban szép, kedvesem, hogy eljöttél . . . Ah! a te Lottid ugy vágyódott már utánad . . . De Fífine, megmondhatnád az inasnak, hogy terítsen föl . . . Itt, kedves kutyuskám, balról foglalj helyet, baloldalon ver a szív . . .”

E pillanatban jelenti a szolgál, hogy

minden rendén van. A társaság az étterembe megy. A jó Alfréd bámulatra méltó virtuozitással üríti ki az egyik palaczkot a másik után, s e mellett jól ért ahhoz is, hogy mint kell a kaviár pusztításban Lottival lépést tartani Fífine, Lolotti „barátnő”-je farkas étvágygyal ront a libamáj pástétomnak, s így nem is egészen egy óra lefolyása után a tizenöt drága üvegből alig van kettő három, s e mellett csak egy csomó összetört rákhéj jelezi már csak, hogy itt ennivalók is voltak, mert a többi már mind a kielégithetlen bendökbe vándorolt. Lolotti a kerevet sarkában veti magát el; a jó Alfréd összes mellénygombjait bigombolta; Fífine pedig a földön terült el, hol szépen el is aludt.

Gaston, a ki mind a négy között legjobban mértéket tartott, ironikus mosolylyal szemléli az alvót.

„És estére?” kérdi Lolotti, kendőjével legyezgetve magát.

„Ah kedvesem, vigasztalhatlan vagyok. A méltóságos néni mára magához hivatott vacsorára; éjjel előtt aligha szabadulhatok!”

„Kár, azt gondoltam, hogy madame Toulemouche-nál még találkozunk . . . A soirée fényesebb lesz, mint valaha . . .”

„Kár, pipikém, valóban kár, — de mit tegyek? A vén banyát le nem rázhatom nyakamról: vén már, mint az országut, — s azt hiszem, kilencszázézer frank még sem megvetni való dolog . . . Tekintettel kell erre is lenni . . .”

Órájára néz.

Mi az ördög, már két óra? Félháromkor találok van a kedves papával . . . szorgos ügyben . . .

„Elmész? Oh te csunya! . . . Maradj itt kedves . . .”

„Lehetetlen angyalom . . . cher papa a Tortoni kávéházban vár reám . . .”

„No tehát csak menj . . . Apropos, édesem (karjánál fogva visszahuz a) lehetnél oly jó . . . és . . .”

Gaston néhány száz frankos bankót csúsztat kezei közé . . . és fölemelkedik.

„Adieu, jó Alfréd . . . Lolotti . . . a viszontlátásig . . .”

Egy kegyes fejbólintással elsiet . . . Lolotti hüvelykét orra hegyére illeszti, többi négy ujjával pedig olyformán tesz, mintha azt akarná mondani, hogy tökfilkó. A jó Alfréd vele egyetértőleg mosolyog.

Fél háromkor Gaston atyját a Tortoniban találja már . . .

„Na ni, Gaston, de pontos ember lettél.”

„Hisz tudod papa, hogy pénzre van szükségem . . .”

„Te semmiházi! És ha esetleg nekem se lenne? . . .”

„Pah, neked ne lenne!”

„Tréfán kívül, Gaston, az üzletek jelenleg gyalázatosan mennek. A legutóbbi alkalommal alig maradt százezer frank nyereségem.”

„Adhatsz száz aranyat?”

„Ne, itt van! De miért is akartam veled beszélni . . .? Tudod, hogy ő fél milliót kap hozományképen, de azt mondják ám, hogy igen válogatós . . . Ügyesen kell forgolódnod . . .”

„Papa, te ugy beszélsz velem, mintha bizony nem tudom valami fajankó lennék! Mit gondolsz felőlem? Nem Fripancourt Gastonnak hívnak-e engem?”

„Na jó! Tehát ma este a méltóságos néninél. De ne légy ám könnyelmű, mert a leány igen jó nevelésben részesült . . .”

Gaston mosolyogva kel föl székéről.

„Sietős dolgom van, papa! A viszontlátásig!”

Balkezének kis ujját nyújtja az érdeemes atyának s elegáns fordulattal elhagyja a kávéházat.

Kocsiba ül és lakására hajtat. Átöltözködik.

Félnégy körül a Briancourt, Rambouillet vagy a Washington istálló felé veszi útját s onnan a boulogne-i erdőbe lovagol ki, hol, midőn így lóháton látjuk őt, lehetetlen, hogy a halhatatlan Cervantes szellemes lovagja ne jusson eszünkbe.

Nem messze tőle szemközt gazdag uri fogat jó; a pompás nyitott hintóban egy rémitően felcziczomázott s kikent hölgy s mellette egy uriember ül, ki külső szorgozása tekintetében Gastonnal versenyez.

„Tiens, tiens!” mormog az ifju magában, „itt jön a mama . . .”

„Bon jour! Bon jour, maman! Bon jour, monsieur Bétissier!”

S gyorsan, mint két fecske, surran el anya és fiu egymás mellett . . .

Félhat tájban a lovaglás is véget ér. Gaston harmadszor öltözködik, s a nénihez hajtat . . .

A diner szörnyű sokáig tart. A reményteljes petit crevé Melánia kisasszonyt, az ifjú hölgyet, a kiről atyja neki említést tett, épenséggel nem találja szeretetre méltónak. Melánia ugyanis művelt, jóérzésű leánya — nem párisi nő — s Gaston úr elkoptatott bókjai igen hidegen hagyják. E tartózkodás általános levertséget szül. Babouche tante oly hön óhajtott a tervezett házasságot, hogy most Melánia magaviselete minden idegét fölizgatta. Körülbelül féltizenegyre lehet. Gaston ugy vélekedik, hogy még nem késelt el a madame Toulemouche soirée-járól, mert madame Toulemouche soirée-jai rendszeren éjjelutáni két óráig szoktak tartani. Kikalkulálta, és úgy tön . . . Tizenegy óra körül már a tündériesen világított jól ismert lépcsőkön lépeget fölfelé . . .

Madame Toulemouche ifju korában Lolotti-féle hölgy volt. Most már salont nyitott. Minden „gentleman”-nak szabad a bemenet, de a meghívó kártya husz frankba kerül. A társaság olyféle elemekből áll, mint minőket a Lolotti lakásán tartott viláreggeliből már ismerni tanultunk.

Gaston belép és cicuskáját bizalmas beszélgetésben találja . . . cher papa-val.

Tableau!

„Te gonosz csont! hisz azt gondoltam, hogy Babouche tante-nál vagy . . .”

„Bizony papa, te is jobban tennél, ha börze-üzleteid után néznél . . .”

„Na de” — kiált Lolotte, ily csekélységen csak nem vesznek össze . . .”

„Gaston!” sipit Fífine.

„Mi az?”

„Ne higyj neki! Megcsal!”

„Eh, törődöm is azzal! Jean! Szomjas vagyok!”

Jean jégbehűtött veuve eliquot-t nyújt neki.

Két óra tájban Gaston azzá lesz, a mit a petit crevé-k műnyelve „paf”-nak nevez, — vagyis az asztal alatt hever.

A jó Alfréd vagy más könyörtületes lélek kocsiba teszi és átszolgáltatja komornyikjának.

Ferencz csak nagy fáradsággal tudja levetköztetni az erősen bekapottat s midőn mégis valahára czélt ért, keresztbe font karokkal ilyesfélét mormog maga elé:

„Ha nekünk ilyen dolgunk lenne! Ez egész nap kezét vagy lábait is alig mozgatja s mégis minden este boldog, mint az egyházfi a keresztelőn.”

Ezalatt eloltja e lámpát, és azon tudat-

tal alszik el, hogy a társadalmi viszonyok okvetlenül reformot igényelnek.

Ez, kedves olvasó, a szó szoros értelmében vett petit crevé napi munkája, ez az atmoszféra, melyben ő lélegzik és mozog. Jóllehet az apa nem mindig oly tökfilkó, mint Gaston cher papája, s az anya sem hajtat mindig monsieur Bétissier-vel a ligetbe, de általában el lehet mondani hogy szülei sem különbek nála. Petyhüdt helyeken terem leginkább a gomba.

A petit crevé a legundokabb férgek a modern Frankhon testén s e rosz azért látszik oly veszélyesnek, mert a kevésbé rosz elemeket is rohamos gyorsasággal megrottja. Gazdag családok gyermekeinek öthatod része e sajnálatra méltó szív- és szellemtelen naplopók osztályába tartozik; sőt azok is kik a természettől magasabb tehetségekkel és törekvéssel lettek megáldva, elhagyják magokat ragadtatni ezen szédítő mámor által, azért, mivel az — a divat. A petit crevé minden magasabb emberi érdeknek meg van halva. Művészet, tudomány, irodalom, politika iránt a legkevesebb érdeklődéssel sem viseltetik; az ő egyedüli olvasmányait az izetlen boulevard sajtó termékei, a pikáns különfélelegések s a botránykrónika szegényes élcei képezik. Hogy egyházi, politikai vagy társadalmi revolutió van folyamatban hogy egy Humboldt Sándor, Dickens stb. meghalt, hogy Kirchhof a spectralanalyst talála föl, azok mind oly kevésbé érdeklik őtet, hogy oly embert, ki erről beszélni akarna, kétségkívül bolondnak tartaná. Szóval, a petit crevé e férfiaságnak megtestesült lealacsonyítása — szégyenfolt a gondolkozó szellemén, torzkép, melyet csak néhány gyöngye vonással kell lefestenünk, hogy minden jóra való ember keblében undort és utálatot keltsünk. Minden napszámos, a ki a legalacsonyabb és legfárasztóbb munkával keresi kenyerét, nyugodtan költetheti el szerény ebédjét és hálát adhat az egék Urának, hogy őt — összehasonlítván egy petit crevével — ily bőven áldásában részesítette.

Az életből.

— Elbeszélés. —

Jó szerencse, ha csak nemes munka által, becsületes uton és módon történik.

A pénz óriási hatalom, melyet bírni óhajt a világ minden országának népe, minden egyes embere. Azonban az európai országokban s büszkén mondhatjuk, különösen hazánk földén, e tekintetben bizonyos szeméremzet még mindig fékezi a pénzvágyat. Tisztességes ember előtt nem gyalázat a szegénység, hatalom ugyan, de nem kizárólagos erény a gazdagság. Tisztelet s becsületet környezi a tehetséges és hasznavehető embereket, ha mindjárt azok nem bírnak is százezerekkel; sőt népünk legegyszerűbb embere is, apró szívességekért restelkedve, némi zavarral fogadja el a borraivalót és illedelmesen megköszöni azt. Ellenben már a külföldön a kapzsóság sok helyen tolakodássá, szemtelenséggé fajul. Absolut semmi sziveséget sem tesznek veled, hacsak pénzt nem igérsz s ha keveset adsz, szemtől szemedbe összeszidnak érte.

E pénzsovárság Amerikában fejlődött legmagasabb fokra, rútt, visszatartó önzéssé fajult, de alóla büntetlenül nem vonhatja ki magát senki, mert az egyszerűen éhen hal. Az emberek becsületét, szellemi tehetségeit dollár értékben fejezik ki. Szolgálatkészség, gyöngéd előzékenység, szívesség maholnap ismeretlen fogalmak, melyeket egy-két bevándorlottnál megbámulnak, mint valamely

ismeretlen, értetlen dolgot. Egy bálványuk életüknek egyetlen célja van és ez a pénz, ennek rabszolgái valamennyien.

Es ez ott így marad még jó ideig, mindaddig, míg a vad természettől lépésenkint újabb tért kell elfoglalni, új gyarmatokat telepíteni, új városokat, falvakat építeni, addig mindig a pénz lesz a mindenható, mert az az egyedüli eszköz mindezen célok elérésére . . . de a midőn meg leend alkotva e nagy mű, a pénznek nem leend többé olyan nagy tere hatalmát gyakorolni, az emberi szellem megpihen s akkor visszatér nemesebb foglalkozásaihoz, a magasabb eszmékhez: visszatér Istenéhez.

A hetvenes évek elején egy ily ujonnan keletkezett amerikai városba vezetem olvasóimat, gyönyörű vidéken, kies, termékeny völgyben terült a város, melyet két oldalról szőlővel beültetett halmok környeztek, északról meglehetősen magasságu hegyek védtek meg a hideg szélétől, míg keletre nyílt síkság terült, hol a lassu menetű folyó hullámzótt gazdag vetések között, míg a hegyek alján hatalmas gyárak emelkedtek füstölő kéményeikkel jelezve, hogy itt az ipar trónol.

A gyárak közelében pompás lakóházak vannak, melyeknek oszlopos tornácait folyondárok, rózsák és szőlőindák futották be. E nem nagyszerű, de annál csinosabb épületeknek legtöbbit virágos kertek környezik és a gyár felől óriási fák védelmezik meg a levegőtől a hulló koromtól, bronzirozott vasrácskerítésük csillogott a napsugárban, díszes márvány lépcsőjükön tisztán, csinosan öltözött férfi és női cselédség sietett urok vagy urnójuk parancsára felkészen, ha egy-egy csegetyű ezüst hangja felhangzott.

A legdíszesebb ilyféle kis paloták egyikének kapuján uri lovasszobor vágatott be, két férfi és egy nő olyan lovakon, melyeknek őseik még az ő vadon sivatagjain szaludozhattak. A három uri lovat, három lovász kísérte, mindenkinek öltözéke különbözött a másiktól, mi arra mutatott, hogy nem egy család szolgálatában állottak, tehát az urak sem egy család tagjai lehettek.

De nézzük meg őket közelebről:

A nőké az elsőség, fordítsuk figyelmünket először is arra a sugar termetű szép leányra, ki most oly könnyedén pattan le lováról, be sem várva, míg a másik két lovas segélyére siet, aztán parancsoláshoz szokott büszke, mondhatni gögős mozdulattal vetette oda az elősiető lovásznak lova kantarát s vissza sem tekintve kisérdőre, lovaglól öltönyét karjára vetve, aranygombos lovagostorával cserdített egyet-kettőt és könnyű, ruganyos léptekkel sietett fel a tornác lépcsőin.

A lovaglól öltönyös leány belépett az oszlopos tornácra nyíló ajtón s egy hercegi fénynyel bútorozott eléggé nagy termen végig haladva egy kisebb, nappali szobába lépett.

E nappali szobának falai rózsaszínű sattinnal voltak bevonva, butorai, függönyei ugyanoly kelméből, csakhogy ezek már fehér csipkével és ezüst zsinorral s bojtokkal voltak díszítve rendkívül gazdagon, melyekkel erős ellentétet képezett az ébenfa zongora erős aranyozásaival. A zongora a terem egyik szögletét foglalta el, míg a másik három szögletet az említett fehér csipkés, ezüst bojtos butorok, de oly módon, hogy minden szöglet egy teljesen külön álló kis salont képezett, külön ablakával, mert e szoba az épületnek éppen szögletét képezé.

A nagy terembe vezető hatalmas szárnyas ajtón kívül még három kárpitajtó volt észrevehető, de csupán alpacca kilincseről és díszítő vonalairól, különben ezek az ajtók is a falhoz hasonló kárpittal voltak bevonva és

hogy még jobban rejtve legyenek ezek az ajtók, mindenik felett remek ecsettel festett egy-egy idylli tájkép függött, az egyik tájkép sötét, lombos erdőt ábrázol, inkább vadont még, az előtérben fekete telivér paripán szép fiatal hölgy vágat előre, utána vörös frakkos úri vadászcsoporthat látszik a háttérben, körülök kopók »hajtának.«

A második képen gyönyörű virágos kertben szőke haju, kék szemű fiatal leányka áll a kert kerítésnél, melyen kívül rongyos koldus asszony könyázott arczzal látszik beszélni, karján sovány kisdede szunnyad, mindkét arcban ott vannak az inség nyomai. A szép szőke leányka lebecsült kezében nyitott könyvet tart, mint kit olvasásában vagy tanulásában szakítottak félbe, nemcsak türelmesen, de valódi részvétellel figyel a koldusnő elbeszélésére.

A harmadik képen szabad téren, dús-gazdag pázsiton, szúrto képű gyermekcsoporthat futkos összevissza, jellemző arcok egytől egyig, a göndörhaju, feketebőrű gyermektől kezdve minden változaton keresztül — félvér, negyedrés, s végre telivér európai fehérbőrű gyermekig, sőt egy svédországinak még a haja is olyan fehér, mint a bőre és hogyha annyira borzas nem volna, az ember azt hinné: kopasz.

E rakoncátlan gyermekcsoporthat fékentartva s játékkukat mintegy rendezni látszik egy gyermekleány; sovány, magas növésű, haja a játékban összezilálva, arcát szél, nap, agyonbarnította — kesztyű, kalap most is ott hever a földön — a gyermekcsoporthat kormányzásában egészen kimelegedett, arca majd kicsattan a pirosságtól, szemei égnek, az egész leányka a rútt és idomtalan benyomását teszi a szemlélőre; de a mivel ő legkevésbé sem látszik törődni, homloka derült, nem éppen kicsi szája folyton mosolyog, sőt az ember kaczagását is csaknem véli, hogy hallja . . . oly hü, plastikus a kép. Hozzájárul a remek-színezés a képeken, a természetes távlat, hogy a néző, ha sokáig szemlélődésükbe merül, azt képzei, hogy ez való és csak valamely tükrökből tükröződik elé ez az egész táj.

A lovaglól hölgy most e rózsaszínű szobába lépett s ment egyenesen azon szőnyegajtóhoz, mely felett a vadász kép függ és egy ezüst gombocskát érintve ugyanabban a pillanatban csendült meg egy távolabb eső kis tavoróharang.

Néhány pillanat múlva egy quarteronne lépett be a szőnyegajtón, de a pár pillanat nekünk éppen elég volt arra nézve, hogy a festményen levő büszke vadászó hölgyet felismerjük; az a kép tehát nem egyszerű közönséges tájkép, hanem csak háttérül szolgál e leány arczképének, talán éppen kedvencz foglalkozásában ábrázolva őt.

— Parancsol miss Marry? szölt a belépő quarteronne, kinek szerencseny eredetét vastag ajkai és göndör haja — daczolva a bodros, fehér fejkötő leszorításával — teljesen elárulták, különben öltözete egészen megfelelő volt, azaz a szobalányok házias öltözéke, a milyeneket ugy Angliában, mint Amerikában az előkelő házaknál megkövetelnek, fehér csipkés fodros fejkötő, fehér melles köntény, egyik oldalán zsebbel, összhangzó díszszel, mint a fejkötő.

Utczai ruháik gyakran díszesebb, mint a ladyé, de otthon a büszke angol nő és a még büszkébb amerikai hölgy nem tűri meg; hogy cseléde másként öltözzék, ez már úgy szólván, a házi bútorzat kiegészítő részét képezi.

A quarteronne angolul szölt urnójéhez, mire az szintén azon a nyelven röviden viszonzá:

— Salonöltözéket.
— Mr. Váry többször tudakoztatta, hogy a miss hazajött e már?
— Öltözéket, szolt a leány türelmetlenül.
— Mr. Atkins meg a salonban várja önt. Miss Mary (így hallottuk őt nevezni) arcán diadalmosoly futott végig, azonban most sem adott más feleletet, mint előbb.
— Öltözéket. De most többé nem árult el hangja olyan türelmetlenséget, inkább elgondolkozni látszott.
— Melyik ruháját parancsolja?
— Mary elgondolkozott egy percze, azután halkán mondá:
— A crèmeszinűt, a bordeaux diszítéssel.

— És a rubin mellűvel, egészíté ki a szobaleány, miss tudja, melyik ruhájában legsebb.

Egy büszke, lesújtó tekintet gyors visszavonulásra készítette a fecsegő szobaleányt.

— Tehát Atkins mégis utánam jött, szolt magában büszke mosolylyal, hiában mondá, hogy örökre távozni fog. Hitvány, gyámoltalan férfinép . . .

E szavaknál a kandalló felett levő ropant tükörbe vetett egy tekintetet s meg kell vallanunk, hogy az tündéri képet sugárzott vissza, a szobrász éppen úgy, mint a festő amott a képen, bátran veheté e barna haju, fekete szemű leányt mintául.

Arcza hófehér, vonásai oly finomak, átlátszóak, hogy a kék ütőerek mozgása látható a finom bőrön keresztül, szemöldökei, finom keskeny, de sűrű ívet képezneka büszke kifejezésű szempár fölött s azoknak megfelelőleg az ajk fölött is látszik valami selymes árnyféle, míg ez alatt vakító fehér keskeny vonal választja el a vérpiros, duzzadó ajkakat.

A szobaleány újra megjelent s ezuttal sarkig tárva ki a kárpit ajtót, hogy a miss beléphessen s így mi is egy tekintetet vehetünk be e világos kék atlaszszal kivert öltözöbe, hol a fehérécsipkés pipere asztal, az aranyzsinóros és bojtos, kék atlasz dagadó kerevetek, melyek egyikére ki van készítve a crème színű ruha, szemünket kápráztatják, de a miss beléptével az ajtó bezárul s mi csak úgy elmúlóan emlékezünk a közepén lefüggő kék lámpára gyönyörűen festett virágaival.

Különös, hát itt a rózsaszín nappaliban nincs függő lámpa?

A közepén nincs, de mind a három szegletben, melyeknek butorzata, mint említők, egy-egy külön salont képez, apró bronz Amorok a felajzott ivükön levő nyíl hegyén függve tartanak egy-egy rózsaszínű kristály üvegcsészét, melyben légszesz láng szokott égni . . . Szemlélődésünk aztán azon eredményre juttat bennünket, hogy itt a dúsgazdagság nemes izlésben nyilvánul.

De menjünk át most a nagy terembe s nézzük meg, mit mivel ott a várakozó Atkins.

A nagy terem butorzata legkevésbé sem hasonlított az előbb leirt rózsaszínű nappali szobához, sötétbarna bársony butorzata bár gazdag, de komoly színezetet kölcsönzött az egésznek, a fekete márványból készült hatalmas kandalló felett drága mivű velencei tükör díszelgett, melynek egyik szögletébe vörös pipacs, buzavirág és érett búzakalászkoból izléssel kötött füzér volt festve, illetve beékitve a tükör üvegbe, a füzér a szögletben volt legszelebb s vékonyodva nyúlt fölfelé mintegy a tükör feléig, míg másik ága valamivel szélesebben haladt, de rövidebben is végződött. A füzér alapsomójában, mely búzakévé ábrázolt, díszlett a

magyar korona, Magyarország czimerével, míg a szegletben Budapest tájképe már nagyobb képen volt látható, úgy, hogy egyes házak, paloták, lánczhíd, a Duna tisztán felismerhetők voltak. A kandalló párkányán drága mivű óra s becses porcellan edények állottak, míg a terem baloldalát két nagy olajfestmény, két arckép életnagyságban, foglalta el. Férfi és nő, a férfi honvédszázadosi egyenruhában, míg a nő arany fejkötővel fején szintén díszes magyar öltözetben; a férfi büszke, daczos, törhetetlen; a nő szelíd, fájdalmas arczu, kék szemei mintha most is könnyekkel volnának tele, aranyzóke haja szerényen lesimitva alig különböznek a fejkötő aranyától, ha annak csipkéje nem volna bodrozott.

De ime, úgy elandalodtunk ezeknek a magyar képeknek a nézésében tőlünk anynyira távol, a földnek tulsó oldalán, hogy a tornácra nyíló ajtóban álló ifjut észre sem vesszük, pedig nem olyan alak, kit egy tekintetre se tarthatnánk érdemesnek.

Ez mr. Atkins, Atkins et Comp. keményítő gyárnak és szállító cégnek az örököse, már t. i. a mennyi abból reáfog jutni, mert ő ugyan a családban a legidősb fiu, de hatan vannak testvérek.

Az ifju igazi amerikai, álla s felső ajaka tisztára borotvált, két oldalon azonban meg van hagyva barna szakállá, arca, termete hibátlan, arckifejezése értelmes, gyakorlati, semmi ábránd vagy költészet, mert az igazi nonsens csak az egyszerű, az a mindenható, az a csalhatatlan. Öltözéke utolsó divat szerinti lovagló öltözék, egyik kezéről lehúzta kesztyűjét, szép fehér izmos, de nem nagy kéz, ujjain egy pár gyönyörű solitair szórja szét villogó szikráit. E perczen összefonta karjait, kesztyűs kezében kalapját s félkesztyűjét, másikban lovagostorát tartva, oda támaszkodott az ajtó keretéhez s elgondolkodva tekint szét a tájon, a nélkül azonban, hogy bármit is látna.

Ajtónyílás, léptek zaja ébresztik fel me-rengéséből, arca felderül s mosolyogva tesz pár lépést s mélyen meghajtva magát szol:
— Nemde, miss Váry, nem gondolta, hogy engem találjon itt.

(Folytatása köv.)

A természet nagy könyve.

Irta: Wahner Géza.

*Órids könyv a természet,
Tekints belé, kérlek, nézzed
Hogy mit látsz leírva ott.
Nincsen sora, nincs betűje,
Mely figyelmet elkerülje —
És ne szólana nagyot!*

*Egyik helyen róssa-nyelven
Van leírva szebbnél szebben:
Szeress ember, mig lehet!
Nézzed im, a kis madárkát,
Mint beszézi eltéparját,
Mert hiszen ő is szeret.*

*Ott egy második lapjára
Le van írva, hogy mi árva,
Mily mulandó életünk.
Mutatja a kis virágot,
A mit a vihar levágott —
S hallgatag beszél nekünk.*

*Nagyon sok van még leírva
— A tengerbe, hajnal-pirba
Sok magasztos gondolat
De oly szépen semmi sincsen
Leírva ott, mint az Isten,
A kit illet hódolat.*

*A harmatcsepp róla beszél
Róla suttog a röpke szél
A menny csak őt hirdeti.
Csillagszemei az égnek
Érte hullnak, érte égnek
A ki őket élteti.*

*A virág s a kis levélke,
Ha még oly rövid is élte
Csak ő érte illatoz,
Őt hirdetik a villámok,
Őt a szél bős hullámok
S a tenger, ha drados.*

*Téged hirdet, oh nagy Isten,
Enagy könyvben minden, minden,
A világ a végtelen.
Oh vak az, ki nem lát téged,
Nem látja az Istenséged
E sok arany-levelen!*

A halálra ítél.

— Elbeszélés V. J.-től. —

II.

A társalgónő.

Egy hónap mult el az esemény után, a mely egyideig a napi beszélgetés tárgyát képezte, — de ez időben már más dolgok voltak szóbeszédben, mivel az élet változó hullámai mindig hoznak fel valami újat a megmozgatott felületre, és mi sem adatik át hamarabb a feledésnek, mint a halál. Egyedül a szerencsétlennek családja gondolkodott az atya és férj fájdalmas emléken; az idő nem vala képes kimosni az anya és gyermekek szívéből a drága atya képét és hogy ha szorgosan kerülték a szerencsétlenség emléket felidézni, mégis mindig ez foglalkoztató emlékezetüket. Reners derék s szeretetreméltó férj, s övéinek jolléteért önmagát feláldozó atya volt: fontos hivatala kötelmeinek oly nagy mértékben szolgált, hogy őt mindenki tisztelte és nagyrabecsülte; sőt még azok is, kik tőle különböző politikai elveket vallottak, a jellemzilaradságot, az igaz meggyőződést és igaz becsületességet nem ismerték benne.

Az anya és leánya — gyászruhába öltözve egymás mellett ülének a szobában. Sarolta halvány, csaknem oly fehér, mint a lilium; atyja elvesztése miatti fájdalmi elrabolták arcának rózsáit, s a könnyek zápora elhomályosítá szemeinek varázsló fényét. A fiatal nő azonban a fájdalom között és gyászruhába öltözve most még szebb volt mint előbb; egy márványképhez hasonlított, a melybe a művész vésője alkotó szellemének egész nemtőjét véste; a fekete hajfürtök és a gyászruha csak emelték arczzsinének halványosságát.

Reners felesége — daczára annak, hogy évek óta betegeskedik — még mindig a legderekkabb módon eleget tett sokoldalú háziasszonyi köteletségének. Őt gyermek anyja volt, kik között Sarolta a legöregebb, a négy fiatalabb két fiu és két leány — még iskolába jártak. Az elhunyt atya mindnyáját kellő nevelésben részesítette, mivel a szellemi kincseket tartá ő igazán az ember tulajdonának s olyannak, a mi a legvalódibb gazdagságot képezi. Az atya az észet és szellemet képezve, az anya a szívet és kedélyt nemesítve — kölcsönösen hatottak a gyermekekre, s ezen kölcsönös és a legszebben változó nevelésnek a szülőkre nézve azon megnyugtató magasztos öntudat volt gyümölcse, hogy jól nevelt és derék gyermekeik vannak.

A halál azonban most a gyönyörű köteléket oly egyszerre s véletlenül szétszakítá. Eddig a család kedvező viszonyok kö-

zött élt; kincset nem halmoztak rakásra s azért az özvegy most aggodalommal tekintett a kétes jövő elé. Viaszsárga kezeivel öszülő fűrteit halántékáról hátra simitá, s tekintete aggodalmasan nyugodott leánya szeméin.

»Valami elhatározásom van«, kezdé hoszsú szünet után Sarolta remegő hangon, mivel félt attól, nehogy anyjának fájdalmat okozzon — »hozzá beleegyezésedet szeretném kérni«.

»Mond csak gyermekem, mond mi az?«

»Valami társalgónői állást fogok elvállalni és így megmentelek téged attól, hogy rólam is gondoskodnod kelljen és azon felfül hiszem, hogy téged és fiatalabb testvéreimet is képes leszek valamivel segíteni. Egy oly állás van nekem kilátásba helyezve, amelynek betöltéséhez az angol és francia nyelv bírása, továbbá a zenében való képzettség kívánatik; úgy hiszem a kívánalmaknak megfelelek; a díjazás nagy, s így azt a te jóváhagyásod mellett, anyám — magamra vállalom.

Egy könyv tolt az anya szemére. »Te valóban jó leány és derék gyermek vagy Lotti« — mondá az anya s fehér, sovány kezeivel Sarolta hajfűrtjeit érinté — fájt leszen nekem az, ha téged nélkülözöm kell, de a jelen körülmények között szándékodat csak helyeselhetem. A dolog bárkinek becsületére válik, és ismereteidnek oly módon való értékesítése, hogy általa másnak is hasznára légy vele, jutalomra méltó foglalkozás. Hogy hívják azon családot?«

»Ranebod.«

»E nevet én nem ismerem.«

»Gazdagnak kell neki lenni; az én kötelességem két gyermek nevelése lesz, egyik nyolcz, a másik tíz éves s a kötelezett időn kívül a szabadórákat a házi asszonynak, felolvasás és zene által kell szentelni.«

»Nem ismerem ezen állás terheit, azt azonban tudom, hogy azt ily módon betölteni te képes vagy. A felett sem kételkedem, kedves gyermekem, hogy habár anyád szeméi felett nem öröködnék hűtlen légy azon elvekhez, melyeket boldogult atyád és tölem hallottál, azt azonban szivedre kötöm, hogy vigyázz magadra, mivel te fiatal vagy s a világ csalfa. Gyakran a legnagyobb lelki erő és jellemzilárdságra van szükség, hogy az erény utján meg ne tántorogjunk!«

Sarolta körülölelte anyja nyakát és meleg csókot nyomott annak halavány homlokára, vele mintegy néma pecséttel megerősítvén a fogadást, hogy a jámbor tanításokról — melyeket anyja közölt vele — soha sem fog megfélekedezni.

Dámont Emil lépett be most. E tanuló az utóbbi szomorú hetekben a legfeláldozóbb részvételt viseltett a Reners család irányában s az özvegy az ifju fáradozásait nem is utasította vissza. Tudva volt előtte Emilnek kimondhatatlan indoka és Sarolta iránti vonzalma és mint anya a legkisebb jelét sem mutatta annak, hogy az ifju szívek egyesülését megakadályozza. Dumont az orvosi tudományokkal foglalkozott és sikerei a legszebb reményekre jogosítottak. Becsült és gazdag szülők gyermeke volt, és Reners a szerkesztő Emil atyjával már régibb idők óta igen barátságos viszonyban volt. Emil egy évvel idősebb volt Lottinál ámde e kor különbség nem vala oly nagy, hogy mint gyermekek ne játszhattak volna együtt; a miből azon gyermeki szeretet fejlődött ki, mely idővel oly mélyen gyökerezett mindkettőjük szívébe, hogy nem volt hatalom, mely képes lett volna a szerető szíveket egymástól elválasztani. Emil azt vitatta, hogy ő már jó viszonyban volt Lottival, midőn még a gimnásiumokat látogatta s e szerelem

ezen gyermeknél oly mélyen hatottak, hogy előtte mindig a kedves és derék leány képe rémlett. Sarolta sem tekintette közönyösen a tanulót; s daczára hogy még mindkét részről semmi nyilatkozat sem történt — érezték ők mégis, hogy egymást szeretik; ez magától értetődik és nem szorul több szóra. Nem beszélt a szemek fénye, a szív dobogása, az arcok pirja minden szónál észleltetőbben? A gyengéd figyelem, melylyel egymás iránt viseltettek mi lett volna más, mint a legtisztább szeretetnek néma záloga? Az anya tudta mindezt s örvendett rajta, mivel gyermekének szerencsését óhajtotta s a felől meg volt győződve, hogy Sarolta egykor boldogságát felfogja találni Emil oldalán.

Emil tudta Saroltának ama szándékát, hogy egy Ranebod nevű családnál nevelőnői állást akar elfoglalni, e tervet belsőleg nem helyeselte Emil, ámde azért nemesen gondolkozva egyéni óhaját a Reners család jólétének alárendelé s mint csaknem parancsolólag tanácsolá Saroltának, hogy vállalja magára a gondoskodás és anyagi szükség terheit, ne engedje egyedül édesanyja vállaira nehezülni. S amint az anya leányának szándékát közölte Emillel az azon reményének adott kifejezést, hogy a gyermeki szeretet áldozata bizonyára a legjobb gyümölcsöket fogja meghozni.

(Folyt. következik.)

Irodalom.

— **Olaszhoni utazásunk emléke** czim alatt jelent meg Kassán dr. Klekner Alajos tollából egy díszesen kiállított kötet. Két hétig tartó olasz ut van benne leírva, melyet a múlt évben a husvéti kirándulással tett meg a könyv írója. A 272 lapra terjedő kötet főleg olyan kirándulók fogják haszonnal forgathatni, kik nagyon rövid időt szándékoznak fordítani olasz múkincsek megtekintésére. Dr. Klekner sokat olvasott Olaszországról és helyes érzékkel tudta kiválasztani a szükségeset a sok szórakoztató adatból. Ára 1 frt 80 kr. Megrendelhető Koczányi és Vitéz könyvkereskedésében Kassán.

— **A Legszenőbb Rózsafüzér Királynéja.** A szent család füzete. Megjelent a szokott tanulságos tartalommal az áprilisi füzet. Szerkesztő-kiadó P. Angelicus. Szerkesztőtársak: Lepsényi Miklós, Hofbauer Ignác.

Frissítő.

A főhadnagy elküldi szolgáját kapitány barátjához ama szóbeli izenettel: »Eredj Pittoni kapitány urhoz, add át tiszteletemet és kérdezd meg, vajjon délután otthon marad-e?«

A szolga hűségesen eljárva a dologban de hogy a kellő tiszteletet se felejtse el, a kapitány szolgájától következőleg kérdé, hogy ura otthon van-e: »Itt lakik kérem Pitt Antal ur?«

Egy angol tudós legközelebb kiszámítá, hogy 274.000,572 és $\frac{1}{7}$ csizmadiának is elég volna 690 évre a szurok, mit a magyarországi követválasztásnál a képviselőjelöltek elszurkolnak.

Mi szükséges a képviselőséghez? Költéséviselés,

Axioma.

Minden emberre jut egy tucat reményesség, minden századik emberre egy jó nap, minden ezredikre egy jó esztendő, minden milliomodikra egy jó anyós.

Tanító. Mely állat ragaszkodik leginkább az emberhez?
Fiu. A piócza!

Perzsa maximák:

Kinek nincs vagyona, annak nincs hitele;
Kinek nincs hű felesége, annak nincs nyugalma;
Kinek nincs gyermeke, annak nincs ereje;
Kinek nincs rokona, annak nincs támasza — de aki e négy dolgok mindegyikének híján van: gondtalanul élhet.

Rémítő párbaj.

— Igen uram, szól Henczegfalvi, mindketten megfogtuk egy zsebkendő csücskét, s úgy löttünk.

— S egyikük sem sérült meg?

— Nem!

— Lehetetlen!

— No tudja, nem ugyanannak a zsebkendőnek a csücskét fogtuk!

A mult örömekre szomoruan, a mult szomorúságra örömmel gondolunk.

A bölcs minden bajnak tudja hasznát venni.

Ha banszal a felesége, profilban szereti.

Ha megvész a kutyája, elküldi az anyósához.

Ha a barátja udvarol a feleségének, pénzt kölcsönöz neki. Bizonyos, hogy nem látja többé.

Egyenlőségről beszélni azokkal, kik alattunk állanak: hízélgés; azokkal, kik velünk egyenlők: nagyképűsködés; azokkal, akik fölöttünk állanak: szemtelenség. Hát kivel beszéljünk egyenlőségről?

Hasznos tudnivalók.

— **Világító betűk.** Egy olasz oly nyomdafestéket fedezett fel, mely lehetségessé teszi, hogy sötétben is olvashassunk ujságot. Természetesen nagy jótétemény ez álmatlan emberekre nézve, kik sötétben bátran vehetnek ily festékekkel nyomott ujságot vagy könyvet kezükbe, anélkül, hogy a könnyen vészthozó gyertyára vagy pedig lámpára szükségük volna. A találmányok mostani világában persze ez semmi különös csodálkozásra alkalmat nem ad. Mikor lesz a »Korunk« így nyomtatva?*)

— **Piócza, mint időjós.** Ujabbán észrevették, hogy a piócza nem csak a vérszívásra való, hanem az időváltozások megjósolására is. Jól tudjuk, hogy természettani műszereinken nem igen lehet pontosan elindulni. A tapasztalás azt bizonyítja, hogy a piócza barometer pontosabban jelzi az időbeli változásokat. Szerezzünk be e czélra egy pióczát, melyet vérszívásra használnak és a gyógyszerárban igen olcsó áron kapható. Helyezzük ezt egy tágas száju vízzel telt palaczkba, melynek fenekére fehér fővényt és néhány kavicsot tegyünk. Állítsuk e pa-

*) Majd ha 6000 előfizetője lesz!

A szedő inas.

laczkot hűvös, de világos helyre, a hol a nap sugaraiból kellőleg meg van védve. Legalkalmasabb e célra észak felé néző ablak.

Ha az idő derült és szép, a piócza csigavonalban összegöngyölödve mozdulatlanul a palack felekén foglal helyet. Ha a piócza nyugtalankodni kezd, az időjárás változatos fog beállni, mely annál nagyobb lesz, minél inkább nyugtalankodik a piócza. Ha eső van készülő félben a piócza a víz felszínére jön és mindaddig ott marad, a míg az idő szépre nem kezd fordulni. Széles, viharos idő előtt a piócza izgatottsággal végig úszsza a vizet, míg a szél meg nem szűnik. Ha ekkor réteg felhők láthatók, melyek báránfelhőkké változnak át, teljes biztonsággal heves szélre számíthatunk. Ha vihar van keletkezőben, a piócza kiemelkedik a vízben és feltűnő izgatottságot tanusít. A piócza tudvalevőleg érzékeny a villamos (hatások iránt.

Télen át a piócza folyton a palack felekén nyugszik, csigaalakuan összegöngyölödve téli álmát aluszsza. Mindazonáltal, ha olvadás áll be a palack nyílásához közeledik. Hogy a pióczát fentarthassuk, lássuk el nyáron hetenként, télen kéthetenként friss vízzel és homokkal. Ha vérrel lakott jól, akkor tul tesz akármelyik híres koplalón, a mennyben két évig nem szorul táplálékra. Minthogy ily eleven barometer berendezése igen egyszerű, ajánljuk az időjárás iránt érdeklődőknek. A meteorologiai társulatok is igyekezzenek minél előbb pióczákat szerezni, mi által meg lesznek kímélve a hosszadalmas logaritmikus számításoktól.

Szerkesztői üzenetek.

Munkatárs. Becses sorait és költeményét köszönjük. D. L.-nak átadjuk. Szives közreműködéséért, különösen ha prózában lehet, mindig kész örömmel vesszük és ezennel munkatársaink sorába iktatjuk.

Főt. Csicsáky J. Fogadja hálás köszönetünk.

Főt. Sz. J. Este nehezen megy az olvasás! Bizony nem marad egyéb hátra, minthogy concav szemüveghez forduljon.

D. Kálmán. Szivesen, ennyit röviden: A cocain sűrűn használt modern szer, melynek oldata 1—10%-os) a nyálkás hártýára téve csaknem rögtön, a bõrbe fecskendezve szintén nemsokára teljesen érzéstelené teszi a szomszéd környezetet. Így szem, ajk, torok stb. operációkat altatás nélkül sem érez a beteg. Nálunk is széltiben alkalmazzák már. A cocaint az Erythroxyton Coca szárított leveleiből állította elő legelső Niemann 1859-ben. Alkalmazása nagyon óvatos legyen, mert alig egy esztendeje, hogy alkalmazzák, és már is több helyről jön a hír, hogy mérgező hatás mutatkozott. Azért volt olyan drága (egy kilogramm 20 ezer forint) mert nem győzték a nagy keresletet eleinte. Ma már egy gramm talán 10 forintba sem kerül.

V. Z. Nincs idő?

Főt. L. M. Uri. Napokban alkalmatlankodom nálad, levél alakjában.

Mosonyi. Excelsior! Forsitan! Minden jól megy, csak kevés jön — előfizetés. Sokat tehetek

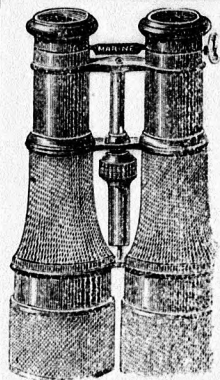
az ügyben, ha haza irnának ismerőseiknek, és ajánlanák az ügyet.

Mindazon tisztelt címeket, kikhez lapunkat mutatványul beküldtük, tisztelettel kérjük, ha lapunkat megtartani nem akarnák, azt «vissza» szóval jelölve, egyszerűen a postásnak vissza adni sziveskedjenek. Az új előfizetőknek, az eddig megjelent számokból szolgálhatunk.

Felkérjük továbbá az igen tisztelt tanító urakat, kiknek szintén hivatáskörébe tartozik a kath. szépirodalmat pártolni, a lapunkat ismerőseik körében ismertetni esetleg ajánlani szivesek lennének. Kis fáradság és kis jóakarattal mennyire emelheti lapunk ügyét!

Lapunkat **erga sacra** is lehet megrendelni!

Tisztelt olvasóinkat ujjalag felkérjük, hogy ha lapunkat megtartani szándékoznak, az előfizetési összeget beküldeni, vagy arra jelentkezni sziveskedjenek. Az intencióval előfizetők részére valószínűleg már a jövő héten történik az assignálás.

Kettős tábori látcsövek,

a tirage rapide és foyer conserve legújabb szerkezettel gyors-használatra, legcélszerűbb műszer katonai használatra frt 15, 20, egész frt 30. — kettős tábori látcsövek régi szerkezet szerint célirányos kiállításokban, frt 8, 10, 12, 15. — szemüvegek tartós foglалványokban, jól megülő orrszíptetők, védszemüvegek, iránytűk, lépésmérők, magasságmérők, légsúlymérők, mérőkerékek, nagyítóüvegek, zsebkörzők, stb. ajánlatnak.

Calderoni és Társától,
Budapest, IV. váci-utca és Deák Ferencz-utca sarkán.

Képes árjegyzékek bérmentve állanak rendelkezésre.

RUMBOLD B.

képviselő-választási
cikkek

részletes árjegyzékek
bérmentve küldetnek.

Zászlók

drbja 40 krtól feljebb.

Ozim és ozimerfestészetek, zászlók,
díszítési cikkek és papírdomborművek gyára

Bpest, IV., muzeum-körut 29.
Fóraktár és gyár
VIII., Eszterházy-utca 6. sz. a.

Alapított 1842. évben.

868

Legjobb asztali- és itóital.

Külföldi szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Hazánk legkedveltebb

SAVANYUVIZE

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ö fensége
József főherceg és ő felsége Milán szerb király
asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L.

magy. kir. és szerb kir. udv. ásványvizszállítóánál Budapesten, Erzsébet tér 7.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Az 1886 ik évi elszállítás 2.000.000 palack.